

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Velika nesreča jedrske elektrarne v sovjetski Ukrajini — Radioaktivne snovi že dosegle Skandinavijo — Sovjeti skopi s podatki

MOSKVA, ZSSR — Sinoči je sovjetska vlada uradno priznala, da se je zgodila nesreča v jedrski elektrarni v Černobilu, ki je kakih 80 milj severno od ukrajinske prestolnice Kijeva. V Černobilu so kar štiri jedrske elektrarne, katerih vsaka proizvaja 1000 megavatov električne energije. Sovjetska izjava je sporočila, da že odpravljajo posledice nesreče in pomagajo prizadetim osebam. V izjavi o nesreči ni nič rečeno o človeških žrtvah, zahodni strokovnjaki pa menijo, da gre brez dvoma za najhujšo tovrstno nesrečo v vsej zgodovini jedrske energije. Ker so že v državah Skandinavije opazili veliko več radioaktivnih snovi, ki prihajajo iz kraja nesreče, menijo, da morajo biti razmere v Černobilu in njegovi okolici res hude. Novinarji, ki so poklicali znanke v Kijevu, pravijo, da je mestni promet v tem mestu ustavljen, ker služijo avtobusi za evakuiranje prebivalstva iz prizadetih krajev. Te vesti pa ni mogoče potrditi.

Prve vesti o nesreči, ki se je najbrž zgodila pred dnevi, so prišle ravno iz Švedske in Finske, kjer so nenadno opazili veliko več radioaktivnih snovi v atmosferi. Ugotovili so, da so morale te snovi priti iz Sovjetske zveze. Šele potem je Sovjetska zveza javno priznala nesrečo, po prvem sporočilu pa ni bilo nobenih dodatnih podatkov o obsegu le-te.

Zahodni jedrski strokovnjaki menijo, da se je moral reaktor v jedrski elektrarni v Černobilu topiti, kar je najhujša možna nesreča. V nesreči pri Otoku treh milj v Pennsylvaniji leta 1979, najhujši doslej v ZDA in sploh v svetu, se je reaktor le delno topil, radioaktivne snovi pa so bile skoraj v celoti zadržane v posebno zgrajenem poslopju, v katerem je bil reaktor. Nihče od uslužbencev elektrarne ali okoliškega prebivalstva ni bil izgubil življenje ali postal bolan zaradi nesreče. Kot kaže, je vse drugače v Černobilu. Ed Zebroski, znan jedrski raziskovalec, vodja skupine pri Electric Power Research inštitutu v Palo Alto, Kalif., je dejal na primer, da sodeč po koncentraciji radioaktivnih snovi, ki so jo zabeležili v skandinavskih državah, bi on ne hotel biti tudi deset milj proč od prizadete elektrarne v Černobilu.

Splošno mnenje zahodnih strokovnjakov je tudi, da je bila sreča v nesreči dejstvo, da v času okvare na elektrarni v Černobilu, veter ni pihal proti Kijevu. Posledice v tem slučaju bi bile za tamkajšnje prebivalstvo res katastrofalne, saj živi v Kijevu 2,4 milijona ljudi. Radioaktivne snovi bodo dosegle zahodne ameriške države prihodnji teden, vendar ne bodo predstavile nobene nevarnosti.

Predsednik Reagan na obisku v Azii. Danes v Baliju, Indonezija — V petek odpotuje na Japonsko — Podpora za Aquinovo vlado

HONOLULU, Hav. — Danes bo predsednik Reagan na otoku Bali v Indoneziji, kjer bo ostal do petka, ko bo odpotoval na Japonsko. Prihodnji teden se bo namreč udeležil gospodarskega sestanka na vrhu sedmih industrijsko najbolj razvitih zahodnih držav. V četrtek se bo srečal s filipinskim podpredsednikom Salvadorom Laurelom. Obljubil bo novi vladi Corazon Aquino gospodarsko in politično podporo. Ko se je nahajal v Honolulu, je Reagan govoril po

telefonu z bivšim filipinskim predsednikom Ferdinandom Marcos. Marcos je rekel, da se še ima za filipinskega predsednika in da želi vrniti se na Filipine in prevzeti oblast. Reagan je Marcosa mirno poslušal, nato pa mu povedal, da ZDA smatrajo Aquinovo za predsednico filipinske države in da je filipinsko ljudstvo že izreklo svoje mnenje o Marcosu.

V Turčiji povezali libijske diplomate s preprečenim poskusom bombnega napada

ANKARA, Tur. — Turški javni tožilec je izjavil, da so preiskovalci povezali libijske diplomate s preprečenim poskusom bombnega napada zoper ameriške oficirje, ki so nastanjeni v Turčiji. Ti diplomati naj bi izročili ročne granate dvema libijskima državljanima, ki sta nameravala granate rabiti v atentat. Turški policisti so Libijca opazili in ju prijeli. V zaslišanju sta aretiranca posredovala podrobnosti.

Teroristična skupina, ki jo vodi Abu Nidal, je prevzela odgovornost za uboj preteklo nedeljo angleškega turista v Jeruzalemu. Nekdo je ustrelil 28-letnega Paula Applebyja, ki je bil v Jeruzalemu, da bi obiskal razne verske znamenitosti v mestu.

V vodah Sredozemskega morja se sedaj nahaja ameriška letalonosilka Enterprise. Tako imajo sedaj ZDA tri letalonosilke v teh vodah, kar je nekaj izjemnega. V kratkem pa se bo ena teh letalonosilk, Coral Sea, vrnila v ZDA. O novem ameriškem napadu na Libijo zaenkrat ni govora, pravijo dobro obveščeni viri v Pentagonu.

— Kratke vesti —

Cape Canaveral, Fla. — Danes bodo posmrtni ostanki sedmih astronautov, ubitih v eksploziji vesoljskega plovila Challenger, pripeljani s Floride na letalsko oporišče v Dover, Del., kjer bodo izročeni svojcem. Izročitev je točno 13 tednov po nesreči. Medicinskim izvedencem je uspelo identificirati ostanke vseh astronautov.

San Francisco, Kalif. — Včeraj je pričal na sodnem procesu proti Jerryju Whitworthu, ki je obtožen vohunjenja za ZSSR, John Walker, ki je bil po lastni izjavi vodja vohunske mreže. Walker je povedal, kako je navezal stik z Whitworthom in ga prepričal, naj sodeluje kot vohun. Whitworth je od 1974 do 1984, ko je bila vohunska mreža razkrinkana, posredoval Walkerju najbolj zaupne podatke o ameriških komunikacijskih zvezah in šifrah. Walker sam je priznal, da je vohunil za ZSSR polnih 17 let in da se je bil Sovjetom sam ponudil kot agent.

Seoul, J. Ko. — Včeraj so bile obsežne protivladne demonstracije na raznih južnokorejskih univerzah. Študenti demonstrirajo proti obveznemu služenju vojaškega roka, demonstranti pa so kritizirali tudi ZDA in ameriško politiko podpiranja režima predsednika Čun Doo-hwana.

Kabul, Af. — Že več tednov ni bil videti v javnosti afganski kvizlinški vodja Babrak Karmal. Po nekaterih nepotrjenih vesteh, se Karmal nahaja v Moskvi in da je bolan. Vesti pa ne povedo, ali je bolezen naravnega ali političnega značaja. Nekateri analitiki namreč menijo, da Sovjeti niso zadovoljni s Karmalom, ker Karmal ni imel nobenega političnega uspeha v deželi kljub ogromni sovjetski podpori v boju zoper upornike.

Iz Clevelanda in okolice

Materinska proslava —

Slovenska šola pri Sv. Vidu bo priredila materinsko proslavo združeno z majniško pobožnostjo v nedeljo, 4. maja, v cerkvi sv. Vida.

Izjemen večer —

Sinoči se je zbralo v University Hall Clevelandske državne univerzi okoli sto rojakov in drugih gostov. Udeležili so se sprejema za dr. Ivana Kristana, rektorja ljubljanske univerze. Goste so na kratko nagovorili predsednik CSU Waetjen, jugoslovanski konzul Ivo Vajgl, in seveda dr. Kristanc. Višek večera pa je bil nastop violinističnega virtuoza Mihe Pogačnika, sedaj živečega v New Hampshiru, ki je očaral navzoče s svojim igranjem. Pogačnik ima svetovni sloves, in je za to priložnost prišel v naše mesto takoj po koncertu, ki ga je imel v Philadelphiji. Danes pa odpotuje v Boston, kjer bo tudi imel koncert, čez dva tedna pa gre v Kitajsko. Rekel je, da je živel deset let v Ann Arboru, Mich.

Novi grobovi

Jack F. Zotler

V petek, 25. aprila, je v Slovenskem domu za ostarele po dolgi bolezni umrl 69 let stari Jack F. Zotler, prej živeč na E. 172 St., brat Julie Floran, Ann Belcher ter že pok. Marie Sweigert in Christine Struna, 5-krat stric, zaposlen pri Gould Inc. 48 let, veteran druge svetovne vojne, član KSKJ št. 169 in SNPJ št. 158. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v ponedeljek, 28. aprila, s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete. Pokopan je bil na pokopališču Vernih duš.

Louis J. Klancar

Umrl je 70 let stari Louis J. Klancar, mož Evelyn, roj. Cummings, oče Sandre Nethken, 3-krat stari oče, brat Rose Fajdiga, Franka ter že pok. Anne Smrke in Antona, član ADZ št. 9 in KSKJ št. 25. Pogreb je bil včeraj s sv. mašo v cerkvi Naše Gospe Karmelske. Pokopan je bil na pokopališču Riverside.

Daniel Seiwerth

V soboto, 26. aprila, je v St. Vincent Charity bolnišnici umrl 66 let stari Daniel Seiwerth s 6638 Bliss Ave., mož Rose, roj. Zubik, oče Daniela M. (Chicago, Ill.), Julie Rose (Kalif.), Geraldine A. Kraemer in Marka Lee st., 8-krat stari oče, brat Regine K. Henne, zaposlen pri Gould Inc. do svoje upokojitve. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v torek, 29. aprila. Pogrebne obrede je vodil Peter M. Mihalic.

Lep koncert —

Preteklo soboto zvečer je imel pevski zbor Korotan koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Na sporedu so bile številne znane in lepe slovenske pesmi. Udeležba je bila dobra. Čestitamo Korotancem — opazili smo več novih »obrazov«, pogrešali pa nekatere starejše — in njih pevovodji Rudiju Knezu za odličen slovenski večer.

Devetdesetletnik —

Dne 6. maja bo dopolnil 90 let g. Alojzij Gosar. To nedeljo, 4. maja, bo pri Mariji Vnebovzeti ob 10.30 dopoldne zahvalna sv. maša. Slavljenec bo zelo vesel, če bo videl čimveč prijateljev pri tej maši. Dobremu očetu pristrčno čestitata hčerki Mary Vrhovnik in Tončka Urankar z družinama.

V spomin Franca Rozine —

V počastitev spomina na pok. Franca Rozina, požrtvovalnega dopisnika Ameriške Domovine, je poklonil \$10 našemu listu prof. Milko Jeglič iz Wadswortha, Ohio. Iskrena hvala!

Obisk —

Včeraj nas je v tiskarni obiskal dr. Ivan Kristanc, rektor ljubljanske univerze, ki je na obisku v našem mestu kot gost predsednika Clevelandske državne univerze. Ogledal si je tudi Slovensko pisarno in cerkev sv. Vida.

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete bo imelo skupno sv. obhajilo v nedeljo, 4. maja, pri osmi sv. maši, ob 1.30 pop. bo molitvena ura, kateri bo sledil sestanek.

Avtobusni prevoz —

Dne 25. maja bo Društvo SPB Cleveland obhajal Slovenski spominski dan s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd. Od Sv. Vida bo peljal tudi avtobus. Kdor bi želel iti z avtobusom, je naprošen, da se čim prej prijavi. Vožnja z avtobusom bo \$3.50. Pokličite 881-2852.

V tiskovni sklad —

Dr. Giles E. Gobetz, Slovenian Research Center, je daroval \$20 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Za podporo se vsi pri listu srčno zahvaljujemo!

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes z najvišjo temperaturo okoli 66° F. Pretežno sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 72° F. V četrtek spremenljivo oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 68° F. Za petek napovedujejo pretežno sončno vreme z najvišjo temperaturo okoli 66° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 — year; \$18.00 — 6 mos.; \$15.00 — 3 mos.

Canada:

\$42.00 — year; \$27.00 — 6 mos.; \$17.00 — 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 — year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 34 Tuesday, April 29, 1986

83

Spremembe v ozračju na Balkanu

V zadnjih dneh meseca marca je britanski zunanji minister Sir Geoffrey Howe obiskal Grčijo in Jugoslavijo. Londonski *Times* je ob tej priložnosti v svoji številki od 22. marca pod gornjim naslovom objavil uvodnik, ki poudarja, da skoraj istočasni obisk v imenovanih državah ni brez simbolične vrednosti. Grčija je na zunanjem robu zahodnega zavezništva, Jugoslavija pa na robu komunističnega sveta. In obe državi prav zdaj nista povsem gotovi o svojih zavezništvih. Grčija in Jugoslavija, piše *Timesov* uvodničar, sta v zadnjih letih »uteleževala upe in bojazni« zahoda. Vrnitev Grčije v demokracijo in njen vstop v Evropsko gospodarsko skupnost pred petimi leti sta, kakor je kazalo, utrdila njeno zavezništvo z zahodom in vero v zasebno podjetnost. Istočasno pa je izvolitev socialistične vlade zbudila strah, da je ena od strateško važnih zahodnih postojank morda v nevarnosti.

O Jugoslaviji pa uvodničar piše, da se je izkazala za sposobno, da ostane z eno nogo v zahodnem, z drugo pa v vzhodnem taboru, in da se ohrani kot »nacionalno bitje« tudi brez Titovega vodstva in nadaljuje:

»Jugoslavija je nadaljevala politiko aktivne neuvrščenosti in doslej uspešno odklanjala vabila Moskve k tesnejšim odnosom. Toda s Titovo smrtjo je Jugoslavija izgubila vodilno vlogo v gibanju neuvrščenih držav in s tem 'visok profil' v mednarodnem svetu. Jugoslavija ni bila sposobna, da obvlada svoje kronične gospodarske probleme inflacije, ki zdaj dosega stopnjo 80 odstotkov, ogromnega dolga v tujini, in nedobičkanosne industrije. Jugoslavija je prezrla nasvet in pomoč Mednarodnega denarnega sklada in namesto tega šušmari naprej, kakor ve in zna.

Pri tem, ko so gospodarski problemi postajali vse bolj pereči, so se centrifugalne tendence v Jugoslaviji — ki niso nikoli bile daleč proč od površja — zaostrole. Posledica tega je, da so se v nekaterih delih jugoslovanskega vodstva pojavile zahteve po močnejši osrednji vladi in omejitvi svobode govora in zasebne podjetnosti. V izvolitvi Branka Mikulića — Hrvata, ki ga smatrajo za političnega trdolinaša — za prihodnjega ministrskega predsednika, vidijo potrditev novih centralističnih tendenc. In to je zbudilo dvome o tem, ali bo Jugoslavija mogla ohraniti sedanje ravnovesje — v notranji in zunanji politiki.«

Negotovost o bodoči politični smeri Grčije in Jugoslavije, daje obisku britanskega zunanjega ministra, kakor piše *Times*, posebno pomembnost. Obisk bi mogel voditi do povečane vloge Britanije v gospodarskih in finančnih ureditvah z obema državama. Obe cenita važnost Britanije kot mednarodnega finančnega centra in obe sta imeli koristi od bančnih in kreditnih ureditev, ki jih je sprožil London.

Britanija pa mora po mnenju *Timesovega* uvodničarja odigrati tudi diplomatsko vlogo. Britanija da lahko Grčijo in Jugoslavijo spodbuja k bolj odločni borbi proti srednjevzhodnemu terorizmu. Britanski zunanji minister da je na obisku v Grčiji in Jugoslaviji v času, ko so širom po Balkanu na vidiku spremembe.

(Po Svob. Slov.)

Pozdrav vsem materam!

CLEVELAND, O. - Samo še enkrat bomo obrnili list na kalendarju in stopili bomo v prelepi mesec maj, ki je posvečen nebeški Materi. Stvarstvo pozdravlja našo Kraljico z bujnim cvetjem, mi pa jo častimo v majskih pobožnostih. Ko slavimo božjo mater Marijo, ki nam je s svojim materinstvom posredovala odrešenje, se spominjamo in pozdravljamo tudi naše zemске matere, ki so nam dale življenje. To dvojje, bodo tudi gojenci slovenske šole pri Sv. Vidu združili v eno. V nedeljo, 4. maja, bodo v cerkvi sv. Vida ob 2.30 popoldne Mariji na čast povzdignili svoje glasove v sodelovanju pri petih litanijah, nato pa na istem kraju izpred oltarja potrdili in pokazali hvaležnost in ljubezen svojim zemskim materam z zborna deklamacijo. Za tem bodo otroci povabili svoje starše v šolske prostore za kratek prizorček, ki so se ga v šoli naučili. Temu bo sledil razgovor ob kavi in pecivu. Vse to bo lepa priprava na materinski dan 11. maja, ki ga bodo otroci praznovali v krogu svojih družin.

Šolsko leto gre h kraju. Na programu je samo še ena prireditev in sicer, šolski piknik na Slovenski pristavi. Sporočamo, da je bil datum za ta piknik od 20. julija premaknjen na 27. julij in vas na to veselo prireditev že danes vabimo.

JML

OB 40. OBLETNICI SMRTI STANKOTA OSENNARJA

PITTSBURGH, Pa. - Dne 30. aprila 1946 je življenje g. Stankota Osenarja ugasnilo pri Rakovniku v Ljubljani pod kroglo komunistične »pravice«. Osenar, poveljnik domobranske čete v Cerkljah na Gorenjskem, je bil vzor slovenskega moža, mož globoke vere, narodne zavesti, značajan mož, ki se ni bal zagovarjati krščanske načela in trpeti zanje, junak in mučenec za svoje ideale.

Cerklje so spadale med vojno pod nemško okupacijo. Gestapo je Osenarja kmalu zaprla, bil je interniran v Avstriji, češ da je nastopal proti onim, ki so naciste podpirali. Kdo ga je ovadil? Gotovo ne protikomunisti in protinacisti.

Ko se je začela širiti propaganda za OF, je bil navdušen za to gibanje v prepričanju, da je vsenarodna organizacija za osvoboditev. Motilo ga je dejstvo, da so vodilni člani tega gibanja bili ljudje, ki so bili pred prelomom med Rusijo in Nemčijo glavni propagandisti za Hitlerja.

Na sestanku nekaj mož in fantov v Cerkljah je komunist Bečan razlagal cilje OF. Ko so mu povedali — tako se je širila novica —, da sta med borci v hribih nad Poljansko dolino general Rupnik in dekan Škerbec, se je Bečan zasmel in rekel: Ko bi to bilo res, bi mi takoj ubili oba.

Osenar je takoj spoznal, da se pod lepo firmo OF skriva komunizem. Takoj je pretrgal zveze z OF in vplival še na druge, da so storili isto.

Kmalu so Nemci spet zaprli Osenarja in skupino mož in fantov; med njimi sta bila Jernej Slak in Peter Gerkman. Sami protikomunisti; menda je bil med temi zaporniki le eden, ki je v naivnosti sodeloval z OF. Zakaj niso bili partizani zaprti, ako so bili proti nacizmu?

Gestapo je zapornike zasiljevala, pretepala; vsi so bili v nevarnosti, da jih kot talce postrele. Po nekaj tednih muk in groze so bili Cerkljani izpuščeni.

Leta 1943 se je Osenar pridružil organizaciji četnikov. Komunisti so zasledovali Osenarja, ki se je moral skrivati pred njimi. Ko so možje in fantje ustanovili domobransko četo v Cerkljah leta 1944, je bil Osenar poveljnik čete. Z domobranci se je umaknil na Koroško, bil vrnjen, zaprt v Kranju, Ljubljani, kjer je bil obsojen na smrt.

Vsak, kdor zasleduje novice iz Slovenije, ve, da komunistično sodišče dela po ukazu komunistične partije. Resnica, pravica ne pride do veljave. Sodišče je komedija, na pa sodišče. Ker te tedne spet komunisti pišejo in sramote škofa

Slovincem v južni Kaliforniji

Vabilo na šmarnice

WESTMINSTER, Kalif. - Kakor vsako leto, bomo imeli tudi letos slovensko šmarnično pobožnost v nedeljo, 18. maja, v cerkvi Srca Jezusovega (Sacred Heart Church) v Etiwandi na 12704 Foothill Blvd. Pobožnost se bo pričela s sv. mašo ob 12.15 pop. Med mašo bo pridiga, po maši pa litanije Matere božje z ljudskimi petjem. Pridigoval bo letos v Ameriki rojen sin slovenskih staršev Rev. Frank Frankovič. Po opravljeni verski slovesnosti pa se bomo zbrali v šolski obednici na domače kosilo. Tu bo prilika, da se porazgovorimo s starimi prijatelji in znanci, s katerimi se srečamo le ob taki priliki.

Letošnja šmarnična prireditev ima svoj poseben zgodovinski poudarek: praznovali bomo petintrideseto obletnico naših prvih šmarnic, ki so bile leta 1951 v Coroni. Vzdržali smo naše slovenske šmarnice skozi dolgih 35 let. Daj Bog, da bi jih nadaljevali še mnoga daljna leta. Bralci Ameriške Domovine, ki berete to vabilo, opozorite na to edinstveno slovensko pobožnost one, ki jim AD ni dostopna. Na veselo svidenje v Etiwandi v nedeljo, 18. maja 1986.

Pripravljalni odbor

Rožmana — komunisti se boje še mrtvega škofa — naj v spomin pokličem, kakšno »pravico« bi delili škofu po vojni, če bi ga dobili v roke.

Tako so govorili: »V kletki za prašiče ga bomo vozili po Sloveniji, jermena rezali s hrbta, oči iztaknili, jezik izruvali, nato pa obesili na Kongresnem trgu v Ljubljani.« Komunist je rezal, klal, obešal, zažigal, sekal ude, skakal po na pol mrtvem. Komunist je pomoril tisoče in ga ni bilo sram skriti pomorjene sredi gozdov in še danes ne smemo na tiste grobove.

Živimo v času, ko satan divja. Nemogoče je razložiti vse grozote, da bi bili narejeni po človeški zlobi. Brez satanovega sodelovanja je nemogoče dobiti razlago, zakaj je toliko gorja. A smemo upati, kar je škof Rožman že l. 1945 zapisal: »Za svojo osebo sem prepričan, da nam bo čas dal prav in nas popolnoma opravičil.« Kdo naj razume, zakaj te tedne komunisti doma satansko besne in pisarijo proti škofu Rožmanu? Škof je mrtev in vendar se ga boje.

Osenar je bil zaprt v sobi z možmi, ki so bili tudi na smrt obsojeni; med njimi je bil tudi duhovnik na smrt obsojen, ki pa ni smel maševati. Smemo upati, da je bil Osenar dobro pripravljen za smrt. Smemo upati, da se je zgodilo, kot piše duhovnik Sodja v knjigi Pred vrati pekla:

»Koliko duš je bilo potolaženih, ko so po najbolj čudovitih potih dobili v samotno celico sveto obhajilo. Marsikaj so tu in tam pazniki odkrili, na svoj način preprečili, a nikdar niso upali iz tega napraviti kak proces. Za Boga ni pregrad, ne žičnic, ne straže in GA ne opazi še tako bistro oko.«

Smemo upati, da se je dobri Stanko Osenar pred smrtjo združil s Kristusom v svetem obhajilu in tako mirno odšel v večnost. Predno ga je zadel strel, je rekel: »Vsem odpuščam in vse pozdravljam.«

Ob misli na dobrega moža in očeta, naj Bog tolaži Osenarjevo družino — go. Albino, Mileno, Petra, Bredo, Stane. Naj oče v večnosti — prepričan sem, da dela tako vsa ta leta — prosi za božje varstvo nad vsemi njegovimi, da se nekoč veselo snidejo v veseli večnosti.

Č.g. Jože Cvelbar

Obetajoči koncert Slovenske pesmi

V soboto, 10. maja, zvečer ob 7.30 bo v cerkvi sv. Pavla (Hoyme & 22nd Place) v Chicagu, nekaj sto metrov oddaljena od cerkve Sv. Štefana v tem mestu, pomladanski koncert zbor Slovenska pesem. Vstopnice so po \$3.- na osebo, za študente pa vstopnine ne bo. Gostovala bosta zbor Sv. Janeza in Gallus iz Milwaukeeja.

Letošnji koncert bo poklonjen pred meseci umrlemu skladatelju Matiji Tomcu, ki je zložil veliko pesmi.

Sloveniam esse delendam

(Komentar)

Znameniti naslov tega pisanja je povzet iz naslova analize notranjega stanja v Jugoslaviji, katero analizo je napisal avtor v domovini, ki seveda ne sme biti imenovan. Uredništvu AD jo je poslal njen naročnik, ki ga urednik pozna in je zato razpravo objavil v celoti. Pripisal je, da avtor želi, naj se objavi v svobodnem zahodnem svetu in prosi za komentarje. Eden takih komentarjev so pričujoče vrstice, katerim naj bi sledile še druge ocene branja in komentarja vrednega članka našega rojaka v domovini.

Najprej zasluži priznanje in pohvalo urednik AD, da je stvar v celoti priobčil. S tem je v svojem listu odprl vrata zelo toplo zaželenim opisom notranjega stanja v stari domovini, ki stvarno iz prve roke analizirajo razmere v domovini in nakazujejo Slovence v svetu smer, v katero naj obračajo svoja prizadevanja za svobodno bodočnost svojega naroda.

Upati smemo, da se bo nam nepoznani avtor še oglasil, kakor tudi, da bo njegov zgled opogumil še druge dopisnike v Sloveniji in se bo na ta način ustvarilo plodonosno sodelovanje med slovensko emigracijo in narodom doma ter vzela iz jader monopol obveščanja izseljenske javnosti le od strani Slovenske izseljenske matice. Ta je namreč trobilo režimske politike, ki je odgovorna za vse ogromne težave in nevarnosti, ki ogrožajo sam obstanek naroda spricho militantnega jugoslovanskega unitarističnega navala na Slovenijo in njeno delavno in visoko kulturno ljudstvo.

Ta okret zasluži naše toplo priznanje in zahvalo.

Stari rimski državnik Cato je imel navado po vsakem govoru v senatu dostaviti znani izrek: *Ceterum censeo, Carthaginem esse delendam* (Sicer pa mislim, da se mora Kartagina razdejati). To cvetoče mesto v severni Afriki je krepko tekmovalo z Rimom pri obvladovanju takratnega znanega sveta in je šlo Catu močno na živce. Bilo je res pozneje porušeno do tal, da je zginilo s površja zemlje.

Pisec iz Slovenije mora torej gledati na napeto razmerje med Srbijo in Slovenijo s prav znatno zaskrbljenostjo, ko daje svojemu članku takšen pomemben naslov. Moram pa priznati, da je njegovo pisanje odlično, precizno in stvarno, njegovi argumenti prepričljivi, njegovo sklepanje logično in pravilno, ko konča razpravo z naslednjo ugotovitvijo:

»Ker centralistično jugoslovansko (bolje: srbsko, moja

op.) državotvorje ne v predvojnem in ne v povojnem primeru ni izkazalo potrebne konstitutivne moči in ni moglo obvladati ne združevalnih ne razdruževalnih potekov (procesov), je takorekoč obsojeno na eno samo orožje: na razdiranje in motenje vsake drugačne gradnje.«

Ta zaključna definicija sedanjega položaja v Jugoslaviji se mi zdi povsem točna. Slovenija upravno, kulturno in zlasti gospodarsko daleč nadkrijuje Srbijo, a nima politične moči, da bi svojo gradno uveljavila v območju celokupne države, radi česar jo Beograd kot središčna politična moč stalno šikanira, gospodarsko daleč preko mere izkorišča in načrtuje, kako bi Slovence narodnostno z unitaristično asimilacijo uničil (esse delendam!). Najzgovornejši dokaz za to resnico so razvpita »jedra«, za vzgojo mladine pošolani, v smislu katerih naj bi se slovenski jezik postopoma pretopil v nekakšno jugoslovansko (recite srbsko), samorastla slovenska kultura pa bi hiralala in siromašila in končno umrla naravne smrti.

Stvar je resnično silno resna in zahteva napor vseh moči vseh zavednih Slovencev doma in v zamejstvu in na tujem, da se načrt razkroja slovenskega naroda ustavi in uniči. Takšna enotnost v srcu in dejanju je neobhodno potrebna, ker organizirane opozicije zoper nakane srbskih (tudi hrvaških?) komunistov v sedanjem zunanje- in notranjopolitičnem položaju absolutne dominacije komunistične partije ni mogoče ostvariti, zunanji svet pa, tako na zahodu kot na vzhodu, je zadovoljen z obstoječim stanjem iz znanih strateških razlogov in nasprotuje vsakemu poskusu notranje preobrazbe, ki bi utegnila ogroziti »unity« Jugoslavije. Odkar pomnim, ni noben ameriški predsednik pozabil naglasiti, da je Amerika »for the independence and unity« Jugoslavije.

Na pomoč svobodnega sveta torej ni računati. Kaj pa bratje Hrvati? Nekako čudno se obnašajo do Slovencev (spomnimo se Bijeličevega pisanja o materi in hčeri v zagrebški *Borbi!*) dasiravno tudi oni čutijo na lastni koži pritisk iz Beograda. Ali spet puščajo Slovence na cedilu v življenjsko važni narodni zadevi, kot so jih pustili v ustavnih borbah v prvi Jugoslaviji? Če upajo, da jim bo do realizacije njihove zahteve po lastni državnosti pomagal svobodni svet, so v bridki zmoti.

Kako torej zbrati in aranžirati lastne slovenske sile za reševanje naroda v veliki stiski?

Kako je s slovensko Cerkvijo, ki je poleg partije in komunističnih satelitskih organizacij edina organizirana enota z ogromno duhovno potenco? V preteklosti je prav Cerkve reševala in ohranjala narod ne samo versko, marveč tudi nacionalno. Ali danes to poslanstvo izpolnjuje v zadostni, zadovoljivi meri?

Upreti se odločno, iz verskih razlogov drsenju v jugoslovanski unitarizem, ki s svojo versko mešanico pravoslavja, katolištva in mohamedanstva nujno vodi v verski indiferentizem, je njena sveta dolžnost. S takim uporom bo reševala narod sam pred utopitvijo.

Kaj pa vodilna plast slovenskega dela partije? Tisti veljaki namreč, ki držijo v rokah ključne, politično odločilne položaje, kakor je zastopnik Slovencev v kolektivnem predsedstvu federalne republike v Beogradu, predsednik slovenske republike, predsednik SZDL, predsednik slovenske vlade in tako naprej. Oni imajo možnost uradnega ukrepanja in nosijo zato veliko odgovornost. Ali so prej Slovenci ali prej komunisti? Če so prej drugo, se razlikujejo od Srbov in so izdajalci naroda za ceno visokih korit. Stanje razmer zahteva, da se odločno uprejo načrtnemu raznarodovanju svojih rojakov skupno s Cerkvijo in vsemi zavednimi Slovenci.

In Slovenci v diaspori, za mejami in v širnem svetu razkropljeni? Tudi ti so poklicani doprinesiti svoj delež na svoj način in s svojimi sredstvi. Predvsem z gojitvijo narodne zavesti, s tiskom, narodnokulturnim delom in tesnimi stiki s sorodniki in prijatelji v domovini.

Sedanji trenutek zahteva od nas vseh, da odrinemo na stran, kar nas ločuje in slabi ter nastopimo složno kot en moč v obrambi slovenskih narodnih svetinj, katerim grozi uničenje. Sloveniam esse delendam je krik iz domovine,

Francetu Rozini v hvaležen spomin

MILWAUKEE, Wis. - Franc Rozina, soustanovitelj Slovenskega kulturnega društva »Triglav« in dopisnik *Ameriške Domovine*, je mrtev!

S to bolečo resnico, da je v petek, 21. februarja, za vedno zapustil ta svet, se nikakor ne moremo sprijazniti. Pogreb je bil v torek, 25. februarja. Ob 10. uri dopoldne je bilo truplo pokojnega Franca Rozina pripeljano v cerkev sv. Janeza Evangelista. Pokojnikov svak č.g. Ivan Jan je ob asistenci č.g. dr. Jožeta Goleta daroval sv. mašo. O pokojnem je imel lepo besedo Rev. Gole. Na orglah pa je spremljala cerkveni pevski zbor organistinja Mici Bregant. Po maši je bilo truplo pokojnega Franca pripeljano na pokopališče Mt. Olivet, kjer je bilo položeno v mavzolej k zadnjemu zemskemu počitku.

Franc Rozina je bil zelo priljubljen, kar je pričala množica prijateljev in znancev, ki so prišli v pogrebni zavod moliti, kropiti in se posloviti od njega. Pogreb je bil ganljiv in veličasten. Polna cerkev in žalostni spreved nepregledne žalne kolone, ki je vozila na pokopališče Mt. Olivet, bo ostal vsem v neizbrisnem spominu. V mavzoleju se je množica našega življa zadnjič poslovila od dragega Franca. Cerkveni pevski zbor pa mu je v slovo zapel: Vigred se povrne.

Pokojni Franc Rozina se je rodil kot sin vernih in narodno zavednih staršev dne 30. marca 1908 v Šmartnem pri Litiji. Po končani ljudski in gostinjski strokovni šoli, je služboval kot natakar v Ljubljani in nazadnje na Bledu v hotelu Olimpic.

Poleg svojega poklica se je kot mlad fant z veliko vnemo oprijel kulturnega dela v raznih prosvetnih društvi katoliškega mišljenja. Nastopal je v igrah kot igralec, a še posebno se je udeleževal kot športnik. Bil je telovadec v telovadnem društvu Orel, pozneje v fantovskem odseku. Zdrav duh v zdravem telesu je bilo pokojnikovo geslo. Tega se je držal vse dokler ga ni vojna vihra pritegnila v bojni metež, iz katerega se je kot ranjenec srečno rešil.

Koncem komunistične revolucije je pravoverni Rozina stopil na pravo pot. Izbral si je emigracijo in kot mnogi nas delil usodo begunstva, bridkosti in žalosti. Leta 1949 je pri-

šel v Združene ameriške države, v Pennsylvanijo, odtod leta 1950 v Milwaukee. Istega leta se je v Torontu poročil z marljivo in pridno gospodično Marico Jan. V Milwaukeeju sta si zakonca ustvarila svoj lasten dom in lepo družino treh krepkih fantov in zalo hčerko Metko. Danes so vsi poročeni in dobro preskrbljeni.

Društvena prosvetna dejavnost, za katero se je Rozina navduševal v starem kraju, je tu v njem znova zaživela. Uveljavil se je pred 35 leti kot soustanovitelj društva Triglav in s tem veliko pripomogel k boljšemu življenju vseh tistih, ki so po drugi svetovni vojni domovino zapustili. V društvu je z besedo in dejanjem skrbel za njegov napredek. Bil je tajnik, predsednik, podpredsednik in tudi blagajnik. Ni bilo dramske prireditve, akademije ali športnega nastopa, da ne bi pokojni Rozina sodeloval. Še posebno je otrokom kot odraslim v spominu v vlogi Miklavža.

Res — 35 je bil zvest Triglav — zvest slovenstvu. Trden, neomajen v zvestobi do Cerkve, poln spoštovanja do dušnih pastirjev, vnet član društva KSKJ št. 65, član Društva Najsvetejšega Imena, tajnik Misijskega krožka-Milwaukee, poverjenik Mohorjeve družbe, podpornik Slovenske kulturne radijske ure, in dolgoletni dopisnik *Ameriške Domovine*. To je bil pokojni Franc Rozina — trden steber slovenske skupnosti. Bil je družaben, odkritosrčen, mož, ki ni poznal sovraštva do nikogar. S svojim ljubeznjivim nastopom, s svojo mirno naravo, si je pridobil ljubezen in spoštovanje vseh tistih, ki so ga poznali.

Naj toliko ljubljani in priljubljeni Franc Rozina v božjem raju uživa zaslužen pomlad večnega življenja.

Slovenci, Triglavani, prijatelji in znanci ga bodo ohranili v trajnem spominu...

Žalujemo: vdovi Marici Rozina, sinovom Marjanu z ženo Lynn, Thomasu z ženo Janine in Franku z ženo Jackie ter hčerki Metki z možem Rick Buddy in vsemu ostalemu sorodstvu izrekam tem potom iskreno sožalje.

Prijatelj

Ljubljanski izumitelj pošteno okraden

Po Tanjugovi vesti je Iskrin telefon eta 80, ki ga je oblikoval Ljubljčan Davorin Savnik, Whitneyjev muzej moderne umetnosti v New Yorku proglasil za »vrhunski ameriški dizajn 20. stoletja«. S plagiatom Savnikovega izuma pa so se na mednarodnem sejmu v Hanovru tokrat »predstavile« spet tri nove tvrdke Daljnega vzhoda (Tajvan, Južna Koreja in Hongkong). Na žalost je res, poroča Tanjug preko ljubljanskega *Dela*: obliko telefona kradejo. Take izume je pač treba mednarodno zaščititi, tega pa v SFRJ redko storijo.

Maple Heights Poultry and Catering

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za provorzno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpologo vseh vrst perutnine. Se priporočamo:

ANDY HOCEVAR IN SINOVI

Tel: v trgovino MO 3-7733—na domu MO 2-2912

Anton M. Lavriša

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

BOJAN ŠTIH:

(Celovski Zvon)

ŽALUJEM ZA ŽALAMI

O tem, da so Plečnikove Žale biser ali dragulj, konvencionalno zapisano, naše moderne arhitekture in prostorskega oblikovanja, pač ne moremo in tudi ne smemo dvomiti. Kdor jih je videl, naj je bil Slovenec ali tujec in njegovo oko ni bilo skaljeno, jim je prisodil značaj velike in po človeški meri oblikovane umetnine. Zdaj pa Plečnikove Žale razpadajo in počasi izginjajo kot toliko drugih spomenikov naše pameti, nadarjenosti in sposobnosti. Razpadanje Žal pa je povzročila naša občina duhovna nemarnost, ki raste iz množičnega nihilizma in vsesplošne izgube zgodovinskega spomina. Le malokdo še ve, kaj je lepo in kaj ne, zakaj poglavitne vrednosti so postale v našem življenju dobiček, trgovanje in prevarantstvo. O mrtvih pa je znano, da ne trgujejo več in tudi ne producirajo, Žale pa so njihov kraj, zato naj propadejo! Na ruševinah Žal bomo postavili tovarno ali pa skladišče. Tako bo zadoščeno novemu Molohu produkcije in trgovine.

Prav zdaj, ko tečejo priprave za veliko pariško razstavo Plečnikovega arhitektskega in urbanističnega genija, je morebiti zdrava in primerna priložnost rešiti Žale in jih s to rešitvijo obvarovati za prihodnje rodove in za evropsko kulturno dediščino, kamor sodijo. Zakaj so morale Plečnikove Žale nehati biti to, zaradi česar jih je po volji ljudstva postavil mojster Plečnik, je vprašanje, ki presega okvire tega zapisa. Vendarle pa moram reči in zapisati, da v opustošenih, zanemarjenih in razpadajočih Žalah vidim nad vse jasno znamenje naše sedanje tragične stiske.

Na zadnji dan starega leta mi je prijatelj podaril dragoceno knjigo *Pozdrav iz Ljubljane*, mesto na starih razglednicah. (Mladinska knjiga 1985). V samotnem silvestrskem večeru, ko je bil moj spomin pri materi in očetu na pokopališču pri Svetem Križu in misel pri hčerki, ki jo je čudna in nepričakovana usoda odpeljala v daljno Bolivijo in ko se je naselil v mojo družino strah pred prihodnostjo, zakaj, človeka, ki ga ljubim, so pogladi ponarejeni samoupravljalci zadnjega decembrskega dne kot brezposelnega na cesti, sem listal po darovani knjigi. In bil v preteklosti.

Če sem iskren, moram reči, da mi je stiskala srce bridkost, ko sem gledal stare podobe ljubljanskega mesta, ki ga ni več ali pa ga je še zelo malo. Bridkost, ki je pravzaprav bila že srd zaradi naše vsesplošne nekulturnosti, je našla svojo oporo tudi v Kajzerjevi knjigi *S tramovi podprto mesto* (Mladinska knjiga 1983) in v knjigi *Ljubljana na starih fotografijah* (Zgodovinski arhiv Ljubljana 1985). Obe ti dve knjigi pripovedujeta o intimnih lepotijah našega starega mesta, ki jih knjižica *Ljubljanske ulice* (Geodetska uprava Skupščine mesta Ljubljane 1980) opredeljujejo s stariimi in novimi imeni mestnih ulic, cest in trgov.

Ko sem na Dan mrtvih ali na Dan vseh svetnikov obiskal Žale, sem se vnovič prepričal, da smo barbari. Naj bo beseda težka ali ne, pravično in tudi resnicoljubno je, če si povemo drug drugemu v obraz, da se barbariziramo. Pa o tem, da smo barbari, sem pisal in opozarjal že leta 1966 v *Sodobnosti* (ponatis v *Knjigi, ki noče biti requiem* SM 1981), le da o tej nevarnosti pred dvajsetimi leti ni nihče na Slovenskem želel razmišljati in jo tudi stvarno oceniti. Usoda Žal, ali Navja, amerikanizirano središče Ljubljane itd. pa so zdaj vsakomur dokaz, kako smo zašli in kako smo se izgubili v tehnokratskih in tehnicističnih ujmah tega sveta.

Jože Plečnik je ob Goršetu in Kocbeku znamenito in tudi izvirno ime naše duhovnosti in našega metafizičnega oporišča v viharjih prevzetnega in razdvojenega sveta. Pa tudi Evrope. Človeško in človekovo podobo najdem pri Goršetu, besedo bivanja in mišljenja, resnično in pristno slovensko pismo najdem pri Kocbeku, slovensko obliko prostora našega bivanja od rojstva do smrti pa nam je opredelil in določil Jože Plečnik. V razkrivanju usode Goršetovega, Kocbekovega in Plečnikovega umetniškega duha in sloga se mi predstavlja tudi naša občestvena usoda, z njo vred pa tudi dileme te usode, ki ji je komajda podobna katerakoli druga v svetu in v Evropi.

V Žalah ne vidim le prostora konfesionalnega ali krščanskega slovesa od tistih, ki so nas zapustili. Plečnikove Žale doživljam kot humani prostor in obliko, ki nam ju je podaril arhitekt umetnik in ustvarjalec, da bi vsem nam *olajšal* slovo od ljubljanskega človeka, od katerega smo se poslovili, ker ga je vzela v svoje varstvo narava.

Prepričan sem, da moramo zbrati vse naše duhovne in materialne moči, da rešimo Plečnikove Žale. Pohiteti moramo, da ne bo prepozno.

Tehnokratski barbari so v zelo kratkem času porušili znamenito Koslerjevo palačo in tako uničili staro središče ljubljanskega mesta. Še danes se natančno spominjam sadističnega veselja, ko so barbari rušili Jakopičev paviljon in s tem začeli svoj uničevalni pohod proti Tivoliju.

Obvarovati Plečnikove Žale najbrže ne bo poceni dejanje. Vemo, da je dežela zdaj v hudih denarnih stiskah in bo zato komajda mogoče najti denar za Žale v državnem (mislim v slovenskem, seveda) proračunu. Slišal pa sem, da več glav predlaga vsenarodno in vseslovensko akcijo zbiranja sredstev, s katerimi bi slovenski narod Plečnikovo umetnino odkupil od občine (ne vem, ali so Žale last občine Center ali Bežigrad ali Moste Polje). Obenem pa bi v okviru zbranih sredstev ustanovili sklad, iz katerega bi financirali konservatorska in varovalna zaščitna dela. Menim, da je tak predlog pameten in tudi koristen.

Tovrstno akcijo vseslovenskega značaja naj bi s svečano programsko izjavo podprli vsi subjekti našega naroda in družbe. Tu mislim na Socialistično zvezo, na slovensko Cerkev, na SAZU in na obe slovenski univerzi, pa tudi na vsa slovenska kulturna in umetniška društva. Ob vseh teh pa tudi na vse slovenske organizacije na Koroškem (Avstrija), v Julijski krajini (Italija), v Porabju (Madžarska), na organizacije slovenskih izseljencev, kjer koli so že. Obenem s tem pa naj bi Skupščina SRS čimprej se pravi takoj, sprejela zakon ali sklep o popolni globalni zaščiti Plečnikovih arhitekturnih in urbanističnih stvaritev.

Zakaj jasno je nekaj. Bolj ko se odmikajo datumi nastanka posameznih Plečnikov stvaritev v arhitekturi in urbanizmu, vse bolj in bolj postaja del naše zavesti spoznanje, da je bila kultura pot, po kateri je hodil veliki arhitekt, pravilna, se reče, za naš obstoj in razvoj rešujoča in rešilna. In če bomo rešili Žale, ne bomo več za njimi žalovali...

(Konec)

ISKRICE

Boljšje je omahovati, kot narediti napako.

T. Jefferson

Ne bojim se smrti. Samo ne želim si, da bi bil zraven, ko se bo to zgodilo.

Woody Allen

Svet bo kmalu premajhen

New York, N.Y. — Po statističnih napovedih bo prebivalstvo po vsem svetu, ki sedaj šteje 4.9 milijard ljudi, v naslednjih 20 letih narastlo na 6.2 milijarde, čez sto let pa že na 10.5 milijarde - seveda če ne bo atomskega razdejanja.

Spričo pomanjkanja hrane in prenaseljenosti mest, saj imajo nekatera mesta toliko prebivalstva kot srednje velika država, ni težko predvideti, da bodo nastale velike težave s prehrano in zaposlitvijo tolikega števila ljudi. Računajo namreč, da bo po letu 2000, to je čez dobrih 20 let, več kot polovica svetovnega prebivalstva živela v mestih. Kar 20% se jih bo stiskalo v 78 mestih s štirimi in več milijoni prebivalcev.

Značilno je, da imajo najbolj siromašne države največji prirastek prebivalstva, kar postaja veliko breme bolj razvitim državam, ki morajo podpirati prenaseljene siromašne države, ki jih leto za letom tare lakota.

Poslanstvo katoliških šol

Anaheim, Calif. — Nadškof Roger Mahony, Los Angeles, je v pastirskem pismu od 2. aprila poudaril, da so katoliške šole "različne, tam kjer je to potrebno". V mislih je imel različnost pouka in vzgoje v javnih in katoliških šolah.

Nadškof je v svojem pastirskem pismu nakazal "razliko" glede vzgoje v katoliških šolah: "Prepričani smo, da vzgoja, ki jo nudijo naše šole, je in bo močna sila v dajanju smernic pri vzgoji naše mladine v močne, aktivne in produktivne člane svojih družin, župnij in krajevnih ter svetovnih gospodarskih in državljanskih ustanovah."

Nadškof Mahony je izdal svoje pastirsko pismo v času letne konvencije "National Catholic Education Association", ki je trajala od 31. marca do 3. aprila.

"Katoliške šole vzdržujemo z velikimi žrtvami, ker je njihov bistveni namen podpirati poslanstvo Cerkev - poslanstvo, širiti Kristusov nauk" - je zaključil nadškof.

Ameriška Domovina druži Slovence po vsem svetu!

MALI OGLASI

V NAJEM

4 sobe, spodaj. Collinwood. Garaža. Za upokojece. Nobene živali. Kličite 681-5854. (31-34)

MALI OGLASI

HOUSEKEEPER

1 or 2 full days a wk. East Side. Must have transportation. Call 292-7090. (34-35)

For Sale by Owner

6 room bungalow. Lake Shore Blvd. & E. 151 St. Call 531-4259. (30-37)

Live-in Couple

For a female residential group home. Female to do cooking and some house-keeping, male to do yard work & maintenance. Suite available. Call 751-8703 or 381-9027 (33-34)

Apartment for Rent

1 bdrm. St. Vitus area. No pets. 383-8314 after 6 p.m. (33-34)

FOR RENT

3 furnished rooms, up. No pets or children. 391-2665. (31-34)

OPEN SUNDAY, 1 — 4 p.m. Euclid — Tapestry Brick Bungalow

3 bdrms, carpeting, house like new. Asking \$59,900.

Geo Knaus Real Estate
819 East 185 St.
481-9300

KVALITETNA POPRAVILA
Vseh vrst garažnih vrat, odpiralcev in radijskih kontrol. Popravljam tudi električno napeljavo in naprave. Kličite 268-0100. (X)

For Sale

WINERY and 3 houses in Geneva. Zoned commercial. \$115,000 for all. Principals only. 381-7553. (27-34)

FOR RENT

A small doctor's office at Beachland Medical Bldg. E. 200 & Lake Shore Blvd. Call John E. Lokar anytime after 5 p.m. at 731-5515. (28-35)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeziramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 ali 729-1023 (x)

Attention All Brides

The American Home Publishing Co. offers a complete line of Wedding Invitations and Accessories for the bride-to-be. Several books are available to choose from and all at a 20% discount for Ameriška Domovina subscribers.

Shop around and compare prices. You will agree the American Home offers the BEST IN QUALITY AND PRICES.

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, OH 44103
Tel. 361-4088

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

Kanadska Domovina

TORONTO, ONT.:

Tretji del

Slovenska polpreteklost in partijski zgodovinopisci

piše: Otmar Mauser

V tretjem pismu škofu od »katoličanov v OF« pa je najbolj izrazit naslednji odstavek: »Zadnji čas je, da daste nalog slovenski duhovščini in organizacijam, ki so pod Vasim nadzorstvom, da se na ozemlju, ki je pod slovensko oblastjo, radovoljno podvržejo v upravnem oziru tej oblasti in ji gredo v vsem na roke. V zasedenem ozemlju pa, da se politično udejstvujejo ter s svojim vedenjem in navodili ne nasprotujejo osvobodilnemu boju in organizaciji Osvobodilne fronte...«

Pismo pa zaključujejo z naslednjimi besedami:

»Prevzvišeni! Ob tej priliki Vas prosimo, da nam verjame, da so bile te besede napisane iz ljubezni do Cerkev in slovenskega ljudstva. Živimo v usodnih časih za katoliško vero. Bodočnost je vsa temna in nejasna, toda, zdi se nam, da je le še čas, da s pravo evangelijsko besedo in dejanjem krežimo dragoceno seme Kristusove Cerkve zdravo za jutrišnji dan tudi na Slovenskem.« (Podčrtal O.M.)

Kocbekovi krščanski socialisti, ki so v imenu OF (oziroma KP) to pismo sestavljali in ga na škofa naslovili, se niso zavedali kako otroško naivno so šli na limanice in bili od komunistov izigrani. Na žalost Edvard Kocbek ni bil pripravljen tega priznati, dokler ga ni partija vrgla na smetišče in mu ni tudi njegov partizanski in literarni tovariš Josip Vidmar po-

kazal hrbet.

Koristna budala — kot jih je imenoval Lenin — so opravila svoje delo. Zanimivo je, da se jih Ivan Jan še vedno poslužuje v svojih spisih kot »katoličanov v OF«, četudi je danes vsem znano, da je z Dolomitsko izjavo komunistična partija popolnoma prevzela vodstvo OF in tako monopolizirala odpor proti okupatorju, oziroma pričela tisto, kar je bil njen prvoten namen: stalinistično revolucijo!

Vsi, ki se s tem odlokom niso strinjali, so morali biti likvidirani. Kocbeka in njegove privrženice ni nihče več poslušal. Veljala je samo beseda Kardelja in Kidriča, ki sta v partiji nekaj pomenila. In kakor rečeno, je bil to boj za komunistično oblast in ne za »osvoboditev«. Katoličani v OF so postali samo še orožje komunistične partije v boju proti škofu in Cerkvi na Slovenskem. To propagandno orožje pa so komunisti spretno izrabili in ga izrabljajo še danes.

Škof Rožman, cerkveni mož in velik Slovenec, ki je ostal zvest vesoljni Cerkvi sv. Petra, pa je bil od slovenskih komunistov proglašen za »narodnega izdajalca« z »zgodovinskimi grehi«, Ivan Jan pa mu očita celó »bogokletstvo«. Na insceniranem procesu, ki ga je v avgustu 1946 uprizorilo revolucionarno sodišče 4. armade Titove vojske, so škofa obsodili na 18 let težkega prisilnega

dela z izgubo vseh svoboščin.

Škof Rožman in komunist Tone Tomšič

Partijski »zgodovinopisci« so že pred Ivanom Janom škofu Rožmanu prtili različne grehe sodelovanja z okupatorjem. (Iz teh virov je Jan nabiral snov za svoj »razširjeni in dopolnjeni feljton«, op. O.M.). V vsem tem pisanju pa ni nikjer zaslediti slučaj komuniste Toneta Tomšiča, enega vidnejših partijskih funkcionarjev, ki so ga Italijani zaprli in obsodili na smrt. (Po njem so partizani imenovali eno svojih brigad.)

Njegova mati, verna krščanska žena — je prosila škofa za posredovanje. Škof materi, ki je prosila za svojega sina, ni odrekel svoje pomoči. Nemudoma je napisal prošnjo in jo naslovil na Mussolinija. V tej prošnji za pomislitev je škof celo zapisal, da Tone ni bil komunist. (Res je bil iz verne katoliške družine in se je škof na to naslanjal, zaradi česar je bil deležen kritike tudi od nekaterih svojih lastnih vernikov.) Toda predno je ta škofova prošnja za pomilostitev prišla v pretres pri italijanskem vrhu, so Italijani v Ljubljani Toneta Tomšiča ustrelili.

Slučaj Toneta Tomšiča pa ni edinstven. Škof je posredoval v neštetihih prilikah kjerkoli in kadarkoli je mogel. Njegovo cerkveno avtoriteto so spoštovali tako Italijani kot Nemci, le slovenski komunisti ne. Prav zaradi tega, ker je dostokrat pri okupacijskih oblasteh za kakega komunisto uspešno posredoval, so to potem smatrali za »sodelovanje z okupatorjem«.

Prav tako se v spisih partijskih zgodovinarjev nikjer ne bere, da je Tomšičeva mati, Ivanka Tomšič, hotela nastopiti kot zagovorna priča na procesu proti Rožmanu, pa ji oblasti niso dovolile.

Tudi se ne bere, da so vse tiste dokumente, ki jih je njegov zagovornik, advokat dr. Vrtačnik zbral v škofovo obrambo, na sodišču na ukaz predsednika sodišča kapetana dr. Helija Modica zaplenili in uničili. Bali so se namreč, da bi se potom teh dokumentov dokazala škofova nedolžnost, česar pa niso mogli dopustiti, ker bi bile s tem razgaljene njihove laži in ker je bil škof že obsojen, predno se je proces proti njemu sploh pričel.

Tako vidimo, kako je revolucionarna »pravosodna« oblast v stalinistični Sloveniji v prvih povojnih letih izvajala svoje »pravične rabsodbe«.

Še kratka beseda o »skupnem kulturnem slovenskem prostoru«

Že večkrat smo brali o mostovih, ki naj bi povezali matično domovino s Slovenijo v zamejstvu in zdomstvu. (Te mostove naj bi rušila politična emigracija, ker se ne strinja z današnjim enopartijskim komunističnim režimom doma, kar seveda partijske glave smatrajo za »protinarodno«.) Ti mostovi bi ostali trdni le, če bi se mi odpovedali svobodi izražanja, političnega udejstvovanja in protikomunističnega

nastroja.

Če se v Ljubljani hoče diktirati celovški Mohorjevi družbi, kaj sme in kaj ne sme objavljati v svojih koledarjih, je to rušenje mostov. Celovški Zvon, ki je vsebinsko dokaj zmeren, je zapadel pod isto cenzurko klavzulo. Tako tudi goriški Katoliški glas.

Ko bo režim doma opustil »Marxovo kulturo«, bomo pripravljeni govoriti o »skupnem kulturnem slovenskem prostoru«.

(Konec)

Pariz časti umetnika Jožeta Plečnika

GORICA, It. - V Priročnem leksikonu, ki je izšel v Ljubljani leta 1955, pod geslom Plečnik Jože piše:

»Slovenski arhitekt. Po študiju pri O. Wagnerju je na Dunaju sezidal več še danes znamenitih poslopij (Zachlerhaus, cerkev v 13. okraju). Nato je v Pragi vodil več let obsežna dela za obnovo Hradčanov. L. 1920 je postal profesor na ljubljanski univerzi. Ustvarja po antičnih stavbarskih načelih skladno z Wagnerjevimi reformnimi idejami o moderni arhitekturi kot izrazu svoje dobe, upošteva svoje stavbne gradiv (cementa, opeke, kamna) in vrednost umetne obrti ter ljudske umetnosti. Njegova urbanistična dela so rešila jedro stare Ljubljane in mestu začrtala razvoj za bodočnost. Restavriral je in obnovil je mnoge pomembne stavbe in cele mestne predele (okolica šentjakobske cerkve, Križanke); sezidal je pomembna poslopja npr. univerzitetno knjižnico, novo cerkev v Šiški, ljubljanske Žale. Doslej največji slovenski arhitekt.«

Jože Plečnik ni pogodu povojni oblasti

Tako so zapisali v Ljubljani leta 1955. Toda takrat Jože Plečnik že ni bil več pogodu »novim barbarom« (Bojan Štih), ker je bil veren mož. Ni več dobival naročil, zato se je posvetil obnovi nekaterih cerkva na pobudo posameznih župnikov (Ponikve na Šentviški gori, Stranje pri Kamniku in še kje). Danes so to biseri cerkvene umetnosti poleg neštetihih drugih, ki jih je Jože Plečnik ustvaril drugod, tudi v tujini, tako v sakralni kot v svetni arhitekturi.

Plečnikova razstava v Parizu

Arhitekt Jože Plečnik se je rodil leta 1872, umrl pa leta 1957. Danes odkrivajo njegovo veličino tujci, ki so mu pripravili veliko razstavo v Parizu v Centru Georges Pompidou.

O tej razstavi piše Naša luč: »Razstava dobro prikaže vse Plečnikove estetske in duhovne dimenzije, kjer tudi začutimo, kako je zasidran v našo (slovensko) identiteto, pa je vendar istočasno evropskega

formata, tako da bi človek bil skoro ljubosumen, ko ga tudi Avstrijci in Čehi štejejo za svojega, pa tudi pri Hrvatih in Srbih je doma. Tehnično je razstava prvovrstna. Navedeno je, da jo je uresničil Center za industrijske stvaritve s sodelovanjem Slovenske republike in mesta Ljubljane. Prepričani smo, da bi Plečnikova slovenska, evropska in duhovna dimenzija bila samo še pridobila, če bi tako pri otvoritvi kot pri sodelovanju tudi slovenska Cerkev bila uradno zastopana.«

Iz poročila je torej razvidno, da je pri Plečnikovi razstavi v Partizu sodelovala tudi Republika Slovenija (République slovene) in mesto Ljubljana (la Ville de Ljubljana). To je tista uradna oblast, ki je Plečnika po vojni in revoluciji ignorirala, zapostavljala in sedaj pusti razpadati eno njegovih najlepših in genialnih stvaritev — ljubljanske Žale.

»Žalujem za Žalami«

Kdor je kdaj obiskal ljubljansko mestno pokopališče, ve, kako je Plečnik mislil na rajne in na slovo od njih. Pred vhom na pokopališče je zgradil večje število kapelic, razvrščenih v polkrogu, na sredi pa je bila cerkev sv. Križa. V kapelicah ali vežicah so polagali na pare pokojne, jih tam kropili, nato pa odnesli v cerkev, če je šlo za cerkven pogreb, ali naravnost na pokopališče, če je bil pogreb civilen.

Toda partija ni mogla prenašati, da bi se od rajnih poslavljal v kapelicah, zato so na drugem koncu pokopališča zgradili nove »Žale«. Tam ni več kapelic, temveč le »bunkerji«, skopani v zemljo in pa večja dvorana za slovo od rajnih. Stare Plečnikove Žale so pa prepustili njih usodi, to se pravi razpadanju.

O tem z žalostjo v srcu piše Bojan Štih v zadnjih (10.) številki Celovškega Zvona. Članek se takole začneja:

»O tem, da so Plečnikove Žale biser ali dragulj naše moderne arhitekture in prostorskega oblikovanja, pač ne moremo in tudi ne smemo dvomiti. Kdor jih je videl, naj (dalje na str. 8)

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija včasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

VEČNO NEMIRNO KOSOVO

KOLEDAR PRIREDITEV

MAJ

4. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

11. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi materinsko proslavo ob 3. uri pop. v šolski dvorani.

25. — Društvo SPB Cleveland priredi slovenski spominski dan žrtve med okupacijo in revolucijo, s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd.

26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Spominski dan slovesnost v parku.

31. — Slomškov krožek priredi Majniško pobožnost, pete litanije Matere božje ter branje šmarnic in procesijo s svečkami zvečer ob 7.30 pri Lurški Materi na Chardon Rd.

JUNIJ

1. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1986.

8. — St. Clair lovsko društvo priredi stejk večerjo na Lovski farmi, 6599 Ravenna Rd.

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije ter obhaja 40-letnico umora gen. Leona Rupnika.

15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi prvi piknik. Začetek ob 11. s sv. mašo pri kapeli v Parku Triglava.

22. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

5. — Dramsko društvo Liliya priredi predstavo »Pri belem konjičku« na prostem na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. V slučaju slabega vremena, bo prireditev prestavljena na 12. julija zv.

6. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

11., 12. in 13. — Župnija sv. Vida priredi poletni festival.

19. in 20. — St. Clair lovsko društvo priredi skupno z lovskimi društvi iz Toronta prijateljske tekme na glinaste golobe, na Lovski farmi, 6599 Ravenna Rd.

27. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

27. — MZA krožek v Milwaukee priredi Misijonski piknik s sv. mašo ob 11. Kosilo, igre in srečolov.

AVGUST

9. — Balincarski krožek Slovenske pristave priredi družabni piknik na SP.

10. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik.

Sv. maša ob 11., sledita kosilo in ples. Igra Amonov orkester.

24. — Slovenski dan na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. Sodelujejo slovenska kulturna društva v Clevelandu.

31. — Ansambel »Alpski sekstet« praznuje svojo desetletnico javnega nastopanja na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

13. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Po koncertu ples. Igra Alpski sekstet.

14. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

21. — Društvo SPD Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v avditoriju.

28. — St. Clair lovsko društvo priredi pečenje školjk na Lovski farmi, 6599 Ravenna Rd.

28. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev. Kosilo opoldne, sledi veselica.

OKTOBER

18. — Tabor, DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Glasbena Matica poda večerjo, koncert in ples v SND na St. Clair Ave. Igra Don Slogar orkester.

26. — Slomškov krožek priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

26. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

8. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

9. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd.

15. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

DECEMBER

6. — Slovenski Dom št 6 ADZ praznuje 75-letnico z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave. Igra Joe Fedorchak orkester.

— 1987 —

JANUAR

31. — Tradicionalna »Prstavka noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

FEBRUAR

21. — St. Clair lovsko društvo priredi Lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clairju.

Nemški časniki Viktor Meier večkrat opisuje razmere na Koroškem, predvsem odnose med tamkaj živčimi Srbi in Albanci. Omenjal je, kako npr. v Prištini organizirana obveščevalna služba, oz. mreža, ki seže v vsako vas, v vsako družino in vse, kar se tam dogaja, morajo informanti poročati oblastem. Če kaj zamolčijo, se morajo zagovarjati. Policija zapre obdolženega, njegovo družino pa povsem izolira. Nihče je ne sme obiskati, celo duhovnikom je prepovedano, da bi ji nudili duhovno oporo — ne na njihovih domovih, še manj pa v cerkvah. Takšno ravnanje je v nasprotju z jugoslovansko ustavo, zato oblasti zanikavajo vsak protustavni postopek — a vendarle izvajajo kontrole, strahovanja in represije. Zato se jim je že v kali posrečilo zatreti vsako gverilsko gibanje.

Do tako ostrih ukrepov tamkajšnjih oblasti so privedli razni dogodki, katerih korenine segajo nekaj stoletij v zgodovino — od dobe, ko so Srbi obvladovali sedanje ozemlje Albanije, pa do najnovejših študentskih izgrediv. Nesoglasje med Srbi in Albanci na Kosovem je tako veliko, da se je v zadnjih 20 letih izselilo iz tega ozemlja že čez 200.000 Srbov.

Albanski nacionalizem je tu vedno bolj viden. Na mnogih krajih so napisali »Kosovo — republika«. Ko so mladi Albanci pred leti videli, da s silo in demonstracijami ne bodo ničesar dosegli, so spremenili način upiranja. Tudi albanski intelektualci — med njimi univerzitetni profesor Hasan Mekuli — menijo, da je treba molčati in čakati, da se »furor servicus« — srbska besnost — poleže. Cilj je seveda ostal vedno isti: avtonomija Kosova. Zato pravi, da je trenutno najbolje, da se posvetijo gospodarskemu in kulturnemu razvoju.

Res nastajajo v zadnjem času na Kosovem kavarne ali restavracije, čeprav bi oblasti raje videle, da bi vzniknila mala, a produktivna obrtniška podjetja. Intelektualci pa so razvili živahno kulturno življenje in se naslanjajo na matično domovino — Albanijo. Jugoslavija zato lahko upravičeno sumi, da je iredentizem na Kosovem voden iz Tirane. Smatra pa, da ima Albanija po smrti Hoxhe dosti notranjih trenj in se zato ne bo utegnila izpostaviti za svoje sonarodnjake na Kosovem. Sedanjega predsednika Ramiz Alia ima za malo energičnega in zato ne pričakuje, da bi v bližnji bodočnosti posegal v sporno ozemlje.

Medtem pa so Albanci zgradili v Prištini moderno univerzitetno knjižnico in naredili več filmov o albanski kulturi na Kosovem ter jih razposlali po svetu, kjer so naleteli na dober odziv. Tudi Slovenci radi gledajo albanske filme in z razumevanjem spremljajo kulturni razmah Albancev na Kosovem. Na splošno pa se širi mnenje, da bi le-ti hoteli postati kulturni preporodniki vseh Albancev, posebno še, ker v sami Tirani v zadnjem času ni zaznati kakšnega večjega prebujanja.

Srbski pisatelji seveda gledajo z malodušjem na porast albanskega kulturnega življenja na Kosovem, posebno še, ker sami niso tako agilni.

Poleg tega se v zadnjem času Albanci poslužujejo novih načinov, kako očistiti to sporno ozemlje Srbov in se polastiti njihovih posestev. Med

zemljišči, ki so zardi izselitve ostala neobjudena, se tu in tam še najde srbska družina na lastni zemlji. Zgodi se pa, da se lepega dne pojavi nekaj Albancev. Prijazno in vljudno pozdravijo gospodarja, začnejo občudovati otroke, hvaliti hišo in — kar na lepem ponudijo lepo vsoto, da bi vse kupili.

Srb ima — tako poročajo — le dve možnosti: da sprejme ponudbo in se s svojo družino izseli, ali pa je lahko pripravljen, da mu bo zdaj izginila krava, zdaj zgorela žetev, ali pa bo njegova hčerka onečastjena. Teh dejanj Albanci niti ne zanikajo. Pravijo pa, da jih »boli«, ker oblasti Srbom vse verjamejo, nje pa že v naprej osumijo ali celo obdolžijo.

Zaradi teh dogajanj je pred kratkim 212 srbskih intelektualcev poslalo na jugoslovanski zvezni parlament peticijo, v kateri pozivajo oblasti, naj z učinkovitimi ukrepi preprečijo genocid Srbov na področju Kosova. Oblasti so baje to prošnjo zavrgle z utemeljitvijo, da sloni na »nacionalističnih« interesih.

ALBANIJA — SOSEDA JUGOSLAVIJE

Albanija je zakoličena med Jugoslavijo, Grčijo in Jadransko morje in obsega ozemlje, na katerega so Albanci zelo ponosni. Pravijo, da je tukaj — in predvsem v obmorskih mestih — že cvetela visoka kultura, ko je ostala Evropa bila še dežela barbarov. V mnogih mestih, predvsem v Butrintiju so še sledovi ilirov, Tračanov, Rimljanov, Bizantinov ter Benečanov.

Albanci poudarjajo, da je njihova dežela »prva atetistična država« na svetu. Najhujše zasledovanje cerkve je bilo po letu 1967, ko je oblast pregnala duhovnike, zasedla cerkve in mošeje ter jih spremenila v skladišča, telovadnice in plesišča. »Odpravili smo vero — vera je praznoverje in opij ter sredstvo za izkoriščanje ljudstva« — pravijo Albanci in citirajo Enver Hoxhejev izrek:

»Vera Albancev se imenuje Albanija«. Citati Hoxhe, Marxa in Engelsa so vidni povsod.

Albanske oblasti ovirajo vstop v svojo državo predvsem duhovnikom in časniki. Enako niso zaželeni obiskovalci v ekstravagantnih oblačilih, kratkih hlačah, dolgih lasih in z brado. Ljudstvo je oblečeno skromno, a zelo snažno. Inozemski obiskovalci imajo hotel, namenjen samo zanje v lepem predelu obale, stike z domačini pa navežejo zelo težko.

Oblasti trdijo, da v Albaniji praktično ni brezposelnih. Ljudje delajo 48 ur tedensko. Srednja mesečna plača je okrog 600 lekov. Zdravnik, inženir ali vodja oddelka ne zasluži kaj dosti več, kakor običajen delavec. Inozemski obiskovalec opazi v trgovinah, da so poceni prav za prav le najnujnejša živila, oblačila pa so draga. Za par čevljev mora Albanec plačati polovico svoje mesečne plače, srajca stane 40-100 lekov, delavne hlače 60 in radijski aparat 400 do 600 lekov.

Albanija ima bogata ležišča rudnin — kot bakra, niklja in kroma ter premoga, zemeljskega plina in nafte. Albanci krijejo svoje potrebe prav za prav sami. Elektrike pa proizvajajo več, kot je rabijo. Njihov izvoz je vedno večji, uvoz pa majhen, ker uvažajo samo, kar je nujno potrebno. Ljubosumno čuvajo svoje meje in vsak poizkus pobega — predvsem v sosednjo Jugoslavijo — krvavo zaterejo. Prav tako ljubosumno branijo interese svojih sonarodnjakov na Kosovem in imajo zato s tam živčimi Srbi večna trenja.

Vseh Albancev je okrog 2 milijonov in ob svojih 28.748 kv km površine je Albanija komaj malo večja od Slovenije in je — samostojna država.

Povzeto po Frankfurter Allgemeine Zeitungu januarja 1986 (Pripravila za Svob. Slov. P. D-ova)

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
6 to 7 on Saturday evening E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

WATERLOO SLOVENIAN PENSIONERS CLUB

President: Frank Bittenc
1st Vice-Pres.: Louis Jartz
2nd Vice-Pres.: Ann Kristoff
Sec.-Treas.: Steve Shimits,
18050 Lake Shore Blvd., Apt. 107,
Euclid, OH 44117, Tel. 531-2281
Rec. Sec.: Helen Vukcevic
Auditing Comm.: Louis Jartz,
Ann Kristoff, Mollie Raab
Planning Comm.: Alice Bozic,
Ann Kristoff, Frank Bittenc, Steve
Shimits, Cecelia Wolf
Slov. and Eng. Publicity: Cecelia
Wolf, Ann Kristoff, Helen Vukcevic
Fed. reps.: Louis Jartz, Steve Shi-
mits, Frank Greg; Frank Bittenc;
alternate: Cecelia Wolf
Slov. & Eng. Publicity: Cecelia
Wolf, Ann Kristoff, Helen Vukcevic
Hall Reps.: Frank Slejko, Louis
Prebevsek

Slov. Home for Aged Reps.: Alice
Bozic, Tony Silc, Tony Sturm
Head Cook: Mary Dolsak

SLOVENE PENSIONERS CLUB NEWBURGH—MAPLE HEIGHTS

President: John Taucher, Tel. 663-6957
Vice-Pres.: Mary Zivny
Sec.-Treas.: Josephine Rezin,
15701 Rockside Rd., Maple Hts.,
OH 44137, Tel. 662-9064
Rec. Sec.: Donna Stubljner
Auditors: Louis Champa, Frank
Urbancic, John Perc

Monthly meetings are held the
fourth Wednesday of each month,
at 1 p.m., alternating at the Slove-
nian Natl. Homes on E. 80 St. and
5050 Stanley Ave., Maple Hts.

American Slovene Pensioners Club of Barberton, Ohio

President: Vincent Lauter
Vice-Pres.: Joseph Yankovich
Sec.-Treas.: Jennie B. Nagel,
245 - 24th St., N.W., Barberton,
OH 44203 - Telephone: 1-216-
825-6227 or 825-2267.
Rec. Sec.: Angela Polk
Auditors: Frances Smrdel,
Angela Misich, Mary Kovacic
Substitute: Josephine Platner
Fed. Reps.: Theresa Cekada,
Angela Polk, Frances Smrdel, Jose-
phine Platner, Jennie B. Nagel; alter-
nate Mary Kovacic

Meetings every first Thursday of
the month at 1 p.m. in the Slovene
Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
ton, Ohio

Progressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

Meetings every first Thursday of
the month at 1 p.m. in the Slovene
Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
ton, Ohio

Progrressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

Progrressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

Meetings every first Thursday of
the month at 1 p.m. in the Slovene
Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
ton, Ohio

Progrressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

Meetings every first Thursday of
the month at 1 p.m. in the Slovene
Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
ton, Ohio

Progrressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

Meetings every first Thursday of
the month at 1 p.m. in the Slovene
Center, 70 - 14th St., N.W., Barber-
ton, Ohio

Progrressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD
President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tom-
sic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida
Zak, Frances Mauric, Josephine
Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf,
Olga Pozar, Rose Gorman, Helen
Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

CIRCLE 2

President: Josephine Turkman
Hon. Vice-Pres.: Frances Legat
1st Vice-Pres.: Rose Znidarsic
2nd Vice-Pres.: Ann Filipic
Sec.: Margaret Kaus, 30868 Har-
rison, Wickliffe 44092 (585-2603)
Treasurer: Mary Zakrajsek
Rec. Sec.: Mary Zakrajsek
Auditors: Frances Tavzel,
Justine Girod
Sunshine Lady: Stella Dancull
Publicity: Justine Girod
Refreshment Comm.: Frances
Tavzel, chairman
Meetings: Third Wednesday of
the month, 1 p.m., Slovenian Natl.
Home Annex, St. Clair Ave. New
members always welcome.

CIRCLE 3

President: Helen Vukcevic
Vice-Pres.: Sophia Skopitz
Sec.-Treas.: Miss Fran Marn,
1541 E. 191 St., No. K104, Euclid,
OH 44117, tel. 486-2643
Rec. Sec.: Joanna Weglarz
Auditors: Dorothy Lamm, Fran-
cine Weatherly, Josephine Skabar
Meetings held at Slovenian Soc.
Home, Recher Ave., Euclid, OH,
second Wednesday of the month,
at 7 p.m.

Pevska društva Singing Societies

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Pevovodja: Rudi Knez
Predsednik: Frank Lovšin
Podpredsednika: Janez Šemen
in Barbara Šemen
Blagajnik: Tomaž Gorenšek
Tajnica: Martina Košnik
Arhivarica: Kati Likozar
Nadzornika: Jože Cerer in Mari
Erdani
Odborniki: Ani Erdani, Irena
Hren, Marko Jakomin, Bernardka
Jakopič, Helenca Jarem, Rezka
Jarem, Tatjana Pogačnik.
Naslov: 1026 E. 61 St., Clevel-
land, OH 44103.

GLASBENA MATICA

President: Joseph Penko
1st Vice-Pres.: Don Mausser
2nd Vice-Pres.: John Vatovec
Secretary: Josephine Novak,
1951 Sunset Dr., Richmond Hts.,
OH 44143, tel. 261-1246
Treasurer: Josephine Bradach
Auditors: Jane Poznik, Sheldon
Hopkins, Carolyn Budan
Wardrobe: Marie Shaver, Mary
Batis
Librarian: Molly Frank
Publicity: Molly Frank, Charles
Tercek, Lori Sierputowski
Director: Vladimir Maleckar
Pianist: Reginald Resnik
Rehearsals: Monday evening,
Rm. 2, 8 p.m., 6417 St. Clair Ave.
New members are always wel-
come.

JADRAN SINGING SOCIETY

President: Florence Unetich
Vice-Pres.: Don Gorjup
Sec.-Treas.: Frank Bittenc
Rec.-Corr. Sec.: Betty Rotar
Auditors: Steve Shimits, Clarence
Rupar, Anne Kristoff, Jodi Mann (alt)
Librarian: Betty Resnik
Musical Dir.: Reginald Resnik
Pianist: Alice Cech
Rehearsals are held every
Wednesday evening from 7:30 to
9:30 p.m. at the Slovenian Work-
mens Home, 15335 Waterloo Rd.,
Rm. 3.

PLANINA SINGING SOCIETY

President: Frank Urbancic
Vice-Pres.: Mildred Lipnos
Fin. Sec.: Emma Urbancic,
11106 Lincoln Ave., Garfield Hts.,
OH 44125, tel. 581-1677

Corr. Sec.: Lillian Sadowski
Rehearsals: Weekly, Mondays,
at 8 p.m.

MLADI HARMONIKARJI

Slovenski harmonikarski zbor
dečkov in deklic pod vodstvom
učitelja Rudija Kneza, 17826 Brian
Ave., Cleveland, OH 44119, telefon
481-3155.

A.M.L.A. WEST PARK SINGERS

President: Marie Pivik
Vice-Pres.: Helen Konkoy
Rec. Sec.: Theresa Krisby
Treasurer: Joe Pultz
Auditors: Marge Peresutti, Ann
Zalatel
Director: Marie Pivik

CIRCLE 2 SNPJ SLOVENIAN JUNIOR CHORUS

President: Tricia Hlad
Vice-Pres.: John Stislow
Rec. Sec.: Laurie Zigman
Att. Sec.: Elizabeth Stislow
Treasurer: Chris Merrill
Historian: Lisa Rome
Music Director: Cecelia Dolgan
Meetings 2nd Thursday of the
month.
Rehearsals each Thursday, 7
p.m., Slovenian Society Home,
Recher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKA PESEM CHORUS LEMONT-CHICAGO, III.

President: John Vidmar
Hon. Pres.: Lojze Arko
Vice-Pres.: Mike Vidmar
Treasurer: Elizabeth Martincic
Secretaries: Neška Gaber, 2034
W. 22 Pl., Chicago, IL 60608;
Helenā Rozman, 1225 Highland,
Joliet, IL 60435.
Director: Rev. Dr. Vendelin
Špendov
Rehearsals: Every Sunday at 6
p.m. at the Baragov Dom, Lemont.

PEVSKI ZBOR U.S.P.E.H. Milwaukee, Wis.

President — John Repensek
Vice-pres. — Stanley Vidmar
Secretary — Albert Chandek
Treasurer — John R. Fugina
Chorus Conductor — Dolores
Hackett

Dramatska društva Dramatic Societies

ODBOR DRAMATSKEGA DRUŠTVA LILJA za leto 1985-1986

Predsednik: Frank Zalar ml.
Podpreds.: Matija Grdadolnik
Tajnica: Martina Košnik
Blagajničarka: Rezka Jarem
Zapisnikar: Miro Odar
Programski odbor: Ivan Haupt-
man, Ivan Jakomin, Srečo Gaser,
Peter Dragar, Zdenka Zakrajšek,
Mojca Slak, dr. Milan Pavlovčič
Odrski mojster: Slavko Štepec
Arhivar: Srečo Gaser
Bara: Rudi Hren, Tone Štepec,
Miro Celestina, Peter Celestina
Kuhinja: August Dragar, Anica
Nemec, Julka Zalar
Rediteljji: Jože Tomc, August
Dragar, Matija Hočevar
Knjižničar: Srečo Gaser
Športni referent: Frank Zalar st.,
Matija Grdadolnik
Nadzorni odbor: Frank Hren,
Viktor Kmetič, Stane Krulc
Seje se vršijo prvi ponedeljek v
mesecu ob 8. uri v prostorih Slov.
doma na Holmes Ave.

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
prijateljem in znancem!**

Folklorne skupine Folklore Groups

PLESNA SKUPINA KRES

Predsednik: Matt Lončar
Podpreds.: Peter Hauptman
Blagajnik: Peter Lekšan
Tajnica: Rezka Kolarič, 30261
Meadowbrook Dr., Willoughby Hills,
OH 44143, tel. 944-1523.
Zapisnikarica: Donna Štefančič
Odborniki: Jože Gaser, Marko
Zakrajšek, Vera Maršič

Razna društva Various Groups

MISIJSKA ZNAMKARSKA AKCIJA, Cleveland, Ohio

Duhovni vodja: Rev. Charles A.
Wolbang C.M.; predsednica: Mari-
ca Lavriša; podpredsednik: Jelka
Kuhelj; tajnica in zapisnikarica:
Mary Celestina, 4935 Gleeten Rd.,
Cleveland, OH 44143, tel. 331-5298;
blagajnik: Štefan Marolt, 5704 Pros-
ser Ave., Cleveland, OH 44103,
tel. 431-5699; nadzorniki: Zofi Ko-
sem, ing. Joseph Zelle, Vida Švaj-
ger; odborniki: Rudi Knez, Anica
Knez, Agnes Leskovec, Mary
Strancar, Ivanka Tominec, Marica
Miklavčič, Lojze Petelin; na-
mestnika: Vinko Rožman, Frank
Kuhelj.

ST. MARY'S PARISH P.T.U. ON HOLMES AVENUE

Spiritual Advisor: Rev. Victor
Tomc
Honorary President: Sister
Margaret
President: Kathy Stergar
Vice-Pres.: Kathy Knuk
Recording Sec.: Darlene Koenig
Corres. Sec.: Carol Burris
Treasurer: Helen Vodopivec

CATHOLIC WAR VETERANS ST. VITUS POST 1655

Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Commander: Steven Piorkowski
1st V.C.: Daniel Reiger
2nd V.C.: Matthew Nousak
3rd V.C.: John Burchard
Adjutant: Thomas Kirk
Treasurer: Richard J. Mott, 760
E. 212 St., Euclid, OH 44119, tel.
531-4556 (H); 431-6062 (B)
Officer of the Day: Frank Godic
Judge Advocate, Robert Mills, Sr.
Welfare, William Lipold
Historian, Anthony Grdina
Medical, Martin Strauss
3 Year Trustee, John Oster
2 Year Trustee, J. E. Logar, Sr.
1 Year Trustee, John Kirk, Jr.
Auxiliary Liaison: Richard J.
Mott

Meetings are held every third
Tuesday each month in the club-
room, 6101 Glass Ave.

Purpose: To guard the rights
and privileges of veterans, protect
our freedom, defend our faith,
help our sick and disabled, care
for the widows and orphans,
assist those in need, aid in youth
activities, promote Americanism
and Catholic Action, and to offer
Catholic veterans an opportunity
to band together for social and
athletic activities.

C.W.V. LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655

President: Kathleen Merrill
1st V.P.: Rose Poprik
2nd V.P.: Marcie Mills
3rd V.P.: Patty Nousak White
Secretary: Laura Shantery
Treasurer: Aggie Briscar
Welf. Off.: Helen Snyder
Historian: Irene Toth

Ritual Off.: Irene Rieman
Trustee 3 Yr.: Catherine Ostrunic
Trustee 2 Yr.: Mitzie Andrews
Trustee 1 Yr.: Jo Nousak
Social Secretary: Jo Mohorcic
Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Meetings are held the second
Wednesday of the month in the
Post Meeting Room, 6101 Glass
Avenue at 7:30 p.m.

ST. VITUS CHRISTIAN MOTHERS CLUB

Spiritual Director: Rev. Joseph
Boznar
Principal: Sister Rosemary, SND
President: Roseanne Piorkowski
1st Vice Pres.: Mrs. Charlotte
Tariska
2nd Vice Pres.: Florence Jaksic
Rec. Sec.: Marie Ogrinc
Corr. Sec.: Pat Talani
Treasurer: Pat Kucharski
Publicity Chmn.: Andrea Borstnik
Meetings are held on the first
Wednesday of every month except
July and August.
Dues are \$3.00 and paid in
September for each school year.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSkih PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

Predsednik: Ciril Preželj, R.R. 7,
Quelph, Ont., Canada, N1H 6J4
Podpredsedniki: Vsi predsedni-
ki krajevnih društev
Tajnik: Jakob Kvas, 43 Pendrith
Ave., Toronto, Ont. Canada
Blagajnik: Janez Kušar, 108 Lex-
field Ave., Downsview, Ont. Can.
Tiskovni referent in član uredni-
škega odbora: Otmar Mauser
Pregledniki: Mirko Glavan, Jože
Melaher, Anton Meglič
Zgodovinski referent: prof.
Janez Sever, Cleveland, Ohio

BELOKRANJSKI KLUB

Predsednik: Matija Golobič;
podpredsednik: John Hutar; tajni-
ca: Vida Rupnik, 1846 Skyline Dr.,
Richmond Hts., OH 44143, tel. 261-
0386; blagajnik: Matija Hutar; zapi-
snikar: Milan Dovič; nadzorni od-
bor: Janez Dejak, Milan Smuk,
Nežka Sodja; gospodar: Frank
Rupnik; kuharici: Marija Ivec in
Milena Dovič

ŠTAJERSKI KLUB

Predsednik: Rudi Pintar
Podpredsednica: Malči Kolenko
Tajnica: Slavica Turjanski
Blagajničarka: Kristina Srok
Gospodar: Ivan Goričan
Pomočnik: Jože Benko
Odborniki: Štefan Rezonja, Tonica
Simičak, Kazimir Kozinski, August
Šepetavec, Jože Kolenko, Rozika
Jaklič, Franček Toplak, Agnes Vi-
dervol, Jelica Prelog
Nadzorni odbor: Angela Moser,
Lojzka Feguš, Branko Senica, Martin
Walentschak
Razsodišče: Marija Goršek, Tone
Zgoznik, Pepca Feguš, Lenka
Mismaš

Kuhinja: Elza Zgoznik, Angela Pin-
tar, Frančiška Benko, Marija Walent-
schak, Angela Radej
Seje: Po dogovoru

SLOVENSKO—AMERIŠKI PRIMORSKI KLUB v Clevelandu

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Jenko
Tajnica: Hermina Bonutti, 29399
Shaker Blvd., Pepper Pike, OH
44124, tel. 831-1954
Blagajničarka: Marija Dekleva,
25151 Farrington Ave., Euclid, OH
44132, tel. 261-6746
Odborniki: Štefan Durjava, Danilo
Manjas, Kristan Sedmak, John Zad-
kovich, Vinc Sfiligoj, Jože Deloš,
Aldo Jakopich, Olga Valenčič
Redarja: Gino Bremec, Lojze
Cenčič
Nadzorni odbor: Rudolph M.
Susel, Štefan Durjava, John Zadko-
vich

Imenik slovenskih društev Slovene Organization Roster

(nadaljevanje s 7. str.)

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Cah
Tajnik-blagajnik: Gus Babuder
Zapisnikar: Bob Kogovsek
Orožjar: Branko Perpar
Odborniki: Alojz Pugelj, Eugene Kogovsek, Elio Erzetič, Frank Zorman st.

SLOVENIAN AMERICAN HERITAGE FOUNDATION

President: Dr. Karl B. Bonutti
Vice President: Ann M. Opeka
Secretary: Frances Kosch
Treasurer: James E. Logar
Executive Committee (At Large):
Hon. August Pryatel
Hon. Edmund J. Turk
(Parliamentarian)
Frederick E. Krizman
(Legal Advisor)
August B. Pust
(Programs)
Dr. Rudolph M. Susel
(Publicity)
Joseph Skrabec
(Membership)
Mailing Address: care of James E. Logar, 504 Karl Dr., Richmond Hts., OH 44143

SLOVENE HOME FOR THE AGED 18621 Neff Road Cleveland, OH 44119

President: Marie Shaver
Vice-Pres.: Rudolph Kozan
Treasurer: Alma Lazar
Rec. Sec.: Rudolph M. Susel
Corr. Sec.: Vida Kalin
Trustees: Jean Krizman, Stanley Laurich, John Cech, Robert Lazar, Ronald Zele, Richard Tomsic, Albert Pestotnik, Sutton J. Girod, Anthony Lavrisa, Frank Cesen
Alternates: (1st) Frances Mauric; (2nd) Rose Mary Toth
Administrator: Agnes Jeric Pace, N.H.A.
Honorary Trustees: Mary Kobal, Frank Kosich, James Kozel, Albin Lipold, Frederick E. Krizman, Agnes Pace, Vida Shiffrer, Michael Telich, Cecelia Wolf
Statutory Agent and Parliamentarian: Paul J. Hribar, L.P.A.

SLOVENE HOME FOR THE AGED AUXILIARY (Meets every 4th Thursday at SHA at 7:30 p.m.)

President: Anne Ryavec
Vice-Pres.: Tonia Grdina Hinkle
Sec.: Bertha Richter
Treasurer: Emilee Jenko, 16114 Huntme Ave., Cleveland, O. 44110, tel. 486-3069
Corr. Sec.: Helen Levstick
Committee Chairpersons:
Historian: Nettie Mihelich
Liaison Officer: Jean Krizman
Membership: Emilee Jenko
Publicity: Madeline Debevec
Reporter: Eleanor Pavey
Welfare: Nettie Mihelich

SLOVENIAN NATIONAL ART GUILD

President — Justine Skok
Vice-pres. — Justine Girod
Treasurer — Patty Nusak White
Secretary and Rec. Sec'y. — Molly Raab, 32 Lincoln Dr., Cleveland, OH 44110
Auditors: Jean Krizman, Sophie Opeka, John J. Streck, Steve Shimits
Chairman, Membership: Eleanor Rudman, 2081 E. 224 St., Euclid, OH 44117, tel. 531-8927
Chairwoman of Heritage and Stitchery and Design: Doris Sadar
Consultant: August B. Pust

Federation of Slovenian Natl. Homes: John Habat
Historian: Maria Dimitrijevic
Newsletter Chairwoman: Doris Sadar
Meetings: Third Monday of each month at 7:30 p.m. at Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid Ohio

AMERICAN SLOVENE CLUB

President: Polly Steffner
Vice-Pres.: Agnes Koporc
Secretary: Helen Levstick
Rec. Sec.: Terri Hocevar
Corr. Sec.: Emilee Jenko
Treasurer: Rose Grmsek, 6512 Bonna Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 361-1893
Committee Chairpersons:
Cultural Gardens Representative: Gene Drobic (Alternate: Terri Hocevar)
Historian: Nettie Mihelich
Slovene Home for the Aged: Carolyn Budan
Hospitality: Fran Hrovat
Sunshine: Alyce Royce
Membership: Fran Lausche
Publicity: Madeline Debevec
Board of Trustees:
Chairperson: Eleanor Pavey, Dorothy Urbancich, Madeline Debevec, Alice Lausche, Mildred Hrovat
Meetings are held on the first Monday of each month, except July and August, at Broadview Savings Club Room, 26000 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio

KLUB LJUBLJANA

Predsednica: Kristine Kovach
Podpreds.: Sophie Skepic
Tajnica: Stephanie Segulin
Blajničarka: Mary Ster
Zapisnikarica: Jane Novak
Nadzorni odbor: Ceal Znidar, Joseph Mateyka, Rudy Lokar
Poročevalec: Rudy Lokar
Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 7.30 zvečer v SDD na Recher Ave.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU

Starosta: Janez Varšek; tajnica in blagajničarka: Meta Lavrisa, 1076 E. 176 St., Cleveland, OH 44119; načelnik: Milan Rihtar; vadiateljski zbor: Milan Rihtar, John Varšek, Meta Lavrisa, Cathy Boh
Telovadne ure: vsak četrtek od 6. do 10. zvečer v telovadnici pri Sv. Vidu.

SLOVENIAN SPORTS CLUB 2858 Hayes Drive Willoughby Hills, OH 44094 946-4039

Predsednik: Ed Skubitz
Podpreds.: Michael Dolinar
Tajnik: Tomaž Veider
Blagajnik: Leo Vovk
Načelnik odbora: Andrew Celestina
Odborniki: Andrew Celestina, Michael Dolinar, Stan Knez, Smiley Ramsak, Edward Skubitz, Robert Stepec
Pravni svetovalec: Tom Lobe

BALINCARSKI KROŽEK SLOVENSKE PRISTAVE

Predsednik: Toni Švigelj
Podpreds.: Feliks Breznikar
Tajnik: Joseph Marinko
Blagajnik: Toni Škerlj
Odborniki: Ani Breznikar, Angelca in Lojze Debeljak, August Dragar, Lojze in Angelca Hribar, Lojze in Micka Mohar, Stane Švajger, Cilka Švigelj, Janez in Tončka Švigelj, Ignac Tavčar, Vinko Štefančič
Nadzorni odbor: Tone Kanalec, Jože Sojer, Maks Jerič
Seje se vršijo po dogovoru.

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

Urška se je zazrla v grad. Nenadoma se je stresla in prišla Jana za roko.

»Jan, grajska vrata so se odprla in spustili so dvizni most. Grof je pridiral na konju iz grada in sedaj jezdi proti Britofu.« V njenem glasu je bil trepet, da so Janove misli iskale njen zbegani obraz.

»Se ga bojiš? Kaj ti je naredil?«

»Vsi se ga bojimo. Hudoben človek je. Zadnjič je pretepel

LADIES AUXILIARY SLOVENIAN SOCIETY HOME RECHER AVE., EUCLID, O.

President: Mary Kobal;
V. President: Christine Kovatch;
Secy.-Treas.: Mary Ster, 1871 Rush Rd., Wickliffe, O. 44092, tel. 944-1429;
Rec. Secy.: Marica Lokar;
Audit Comm.: Christine Kovatch, Danica Hrvatin, Norma Hrvatin;
Shrimp & fish fry every Friday from 11 a.m. to 8 p.m. Also on the menu are goulash & polenta, sauerkrat & sausages, breaded pork & breaded chicken.

BALINCARSKI KLUB NA WATERLOO RD.

Predsednik: Mate Zaharija
Podpredsednik: Ivan Viskovich
Tajnik: Mario Grbac
Blagajnik: Joseph Puhali
Zapisnikar: Luka Mejak
Nadzorniki: Joseph Ferra, Stanley Grk, Tony Sturm
Kuharici: Emma Grk, Caroline Lokar
Seje sklicuje odbor. Balinanje čez zimo v lepih in gorkih prostorih od 11. dop. do 12. ure opolnoči za moške in ženske. Letna članarina \$5. Novi člani dobrodošli.

S.K.D. TRIGLAV Milwaukee, Wisconsin

Duhovni vodja: Rev. dr. Jože Gole
Predsednik: Jože Kunovar
Podpreds.: John Bambič
Tajnica: Marta Mejac
Zapisnikarica: Marija Kadunc
Blagajničarka: Milka Modic
Pomočnica blagajničarke: Helen Coffelt
Upravnik parka Triglav: Franjo Mejac
Pomočnik upravnika parka: Stane Jaklič
Prosvetni vodja: Vladislav Kralj
Pomočnica prosvetnega vodje: Biba Kralj-Bambič
Pevovodkinja: Mara Kolman
Športni referent: Janez Mejac
Referentka za plesno skupino Triglav: Isabelle Kralj
Zastopnica S.K.D. Triglav pri USPEH: Loni Limoni
Dopisnik za Ameriško Domo: vino: Alojz Galič
Bara: Dan Mejac
Pomočnik pri bari: Albert Zigoy
Kuhinja: Loni Limoni st.
Nadzorni odbor: Karel Majerle, Rezi Kotar, John Limoni
Razsodišče: Ludvik Kolman, Luči Kolman, Janez Levičar

THE AMERICAN SLOVENIAN CLUB OF SOUTH FLORIDA

President: Erna Kotula
Vice-Pres.: Ellie Michaels
Secretary: Mamie Willis
Treasurer: Richard Flynn
Trustees: Cyril Grilc, Frank Kotula, Paul Tucker
Meetings at 2 p.m., first Sunday of the month, at Carpenter's Hall, 301 N.E. First St., Pompano Beach, Florida.

Boneta, ker mu ni prinesel najboljšega žita.«

»On je grof, mi pa smo le navadni ljudje. Tako pač mora biti.«

»Da, tako pač mora biti,« je tudi Urška ponovila za njim.

Grof Valhajm je pridiral v vas. Hiše so bile prazne. Le stare babice so varovale revne domove in pripravljale trudnim koscem večerjo. Pred Piškovo hišo je sedela babica Barba in lupila krompir. Na pol naglušna ni slišala konjskega peketa. Šele ko je jezdec pridrvel na dvorišče, je dvignila pogled in krik groze ji je zamrl na ustnicah.

»Jezus, Marija, grof!« je zajecjlala.

»Hej, ženska, kje so vaši?«

»Kosijo, menda so že pri kraju.«

»Tako je prav. Pohiteti je treba, dokler je vreme suho. Koliko otrok imate?«

»Samo dvanajstletno Urško. Vse ostale je pobrala kuga, za katero vi niti ne veste,« ji je grenko vstalo v duši in očitajoče se je ozrla v grofa, ki je vzravnal sedel na konju in jo gledal.

»Molči, ženska, ko nič ne veš. Tudi meni je takrat umrl edini sin. Kuga je zagospodovala tudi v gradu, vi pa ste mislili, da smo v gradu na var-

Pariz časti Plečnika...

(Nadaljevanje s str. 5)

je bil Slovenec ali tujec in njegovo oko ni bilo skaljeno, jim je prisodil značaj velike in po človeški meri oblikovane umetnine. Zdaj pa Plečnikove Žale razpadajo in počasi izginjajo kot toliko drugih spomenikov naše pameti, nadarjenosti in sposobnosti...« Nekoliko dalje pravi: »Ko sem na Dan mrtvih ali na Dan vseh svetnikov obiskal Žale, sem se vnovič prepričal, da smo barbari.«

Svoje razmišljanje nadaljuje: »V Žalah ne vidim le prostora konfesionalnega ali krščanskega slovesa od tistih, ki so nas zapustili. Plečnikove Žale doživljam kot humani prostor in obliko, ki nam ju je podaril arhitekt umetnik in ustvarjalec, da bi vsem olajšal slovo od ljubljenega človeka... Prepričan sem, da moramo zbrati vse naše duhovne in materialne moči, da rešimo Plečnikove Žale...« Predlaga, da bi s skupnimi močmi odkupili Žale ter jih restavrirali in zaščitili. Pri tem naj bi pomagali vsi: slovenska oblast, slovenska Cerkev, vse kulturne ustanove, vsi rojaki po celem svetu.

Ali ni Štihov poziv nekaj žalostnega za celo našo narodno skupnost? Kdo je tisti, ki je pustil, da Žale propadajo?

Kazimir Humar
(Kat. glas, 4.10.86)

nem in da vam nočemo pomagati. Moli, ženska, k Bogu, da nam pošlje še kakšnega otroka, drugače bo naš rod izumrl.«

Babico je postalo sram, da je slabo sodila o svojem bližnjem. Prijazno mu je odgovorila:

»Naj zaupajo, gospod grof, v božjo pomoč. Seveda bom molila, pa še Urško in Jana bom povabila. Naj lepo pozdravijo gospo grofico,« je zaklicala za njim. Ni ji odgovoril.

Po pokošenem travniku je prijezdil od Jakoba in Tereze, ki sta že obračala seno. Lepo se je sušilo v rahlem vetru, ki je zapihal od Čepovana. Odložila sta grablje in ga čakala.

»Lepo seno bo. Glejta, da kope postavite vse enake, drugače bodo najlepše moje. Še pridem, da jih pogledam.«

»Nisi ne delal ne se potil, desetino pa nam le jemlješ. Pijavka, ki piješ našo kri!« je Jakob stisnil pesti, ko je odšel in se spet sklonil k svojemu delu.

»Si razumel, stari!« je že od daleč zaklical grof proti njemu. Dobro je vedel, kaj hrumi v kmetovem srcu.

»Vse sem razumel, gospod grof. Zgodilo se bo, kakor želite.«

»Tako je prav. Upor pri meni nič ne doseže.«

Grof je oddiral dalje, na druge pokošene travnike. Kmetje so za njim stiskali pesti, v srcu jim je vstajalo sovraštvo, grenko ko pelin. Ko so se zvečer zbirali pred hišami na vasi, so bili njihovi pogovori polni gneva in upora.

»Ali je to pravično? Človek, ki ni s prstom niti ganil, pobere najboljši del našega truda.«

»Pravi, da je zemlja njegova last in da mu pripada.«

»Zemlja je božja last, prav tako njegova kot naša.«

»Ne, zemlja je tistega, ki jo obdeluje,« ugovarja z gnevom Martin. »Pred leti, ko je v moji hiši poskakovalo pet otrok, se me je usmilil in vzel le polovico desetine. Letos pa je spet zahteval vsako deseto kopo, češ kaj bom s tolikim senom za dva otroka, ki sta mi ostala; da je še preveč.«

»Materi je povedal, da je tudi njega Bog obiskal s smrtno, takrat ob kugi. Pobrala mu je edinega sina, pa tudi drugi so pomrli; mi pa smo menili, da so v gradu na varnem. Tako je pravil materi in jo še prosil, naj moli, da dobijo še kakšnega otroka. Drugače bo njihov rod izumrl.«

»Bolje je, da izumrje ta krvoločni rod. Pod njimi ne bo dobrega za nas.«

»Nič nam ne preostaja, kakor da sklonimo hrbte pod bičem, ki nas tepe.«

»Hudiča, ne bomo jih sklanjali. Upri se bomo. Na Tolminkem že močno vre. Vsi kot eden se moramo dvigniti. V skupnosti in slogi je moč,« je z ihto prigovarjal Kunčičev Jože in Zagorja, ki je prišel pomagat ostarelemu očetu pri košnji.

(Nadaljevanje prihodni torek)